HYMNUL
CREATIUNII

DE

I. HELIADE, R.

TYPOGRAPHA LUCRĂTORILOR ASSOCIAȚĬ
12, PASAGIUL ROMĂN 12.
1869.

www.dacoromanica.ro

HYMNUL CREATIUNII

www.dacoromanica.ro

HYMNUL CREATIUNII

I

LUMINA

Ai ḑis : fiă lumină! și étto sunt, Eterne;
Implut-am universul cà peplu împregiuru'ți,
Și Spiritul vieței se pórtă peste ape,
Pătrunsu-s'a Abysul d'o mystică ardóre
Si'l a coprins fiori;

www.dacoromanica.ro

Tresare, şi concepe. — Ai chaosului germini
Spre viaţă şi spre nuntă aştéptă a ta voce.
Materia inertă, şi vagă, şi informă
Se pune în mişcare. — E plin, plin este Cerul
De gloria'ţi eternă, şi peste tot splendórea'ţi
Prin mine se revarsă suavă, lină, blândă.
Archangeli ai Puterii! voi Eloimi, la faptă,
Glorificaţi pe Domnul prin operele vóstre,
Cântaţi, quŏci vocea vóstră è ênsuşi harmonie,
Creatiŏ divină.
Cà fulger din tenebre am resarit lumină
Lumină creatóre,
Si 'n Chaos equilibru şi ordinea se pusse :
Tenebrele d'o parte iau numele de nópte,
Şi parţile luminei din Ḑeu se numescu ḑiŏ.
Tot Spaţiul se împle, şi Timpul ia mĕsură.
Se face prima séră, se face diminéţă,
Şi periodu-aquesta, ḑi una se numesce.
Lumină, întunerecu, glorificaţi pe Domnul,
In ḑiŏ şi în nópte eternu pré-înălţaţi'l!

II

FIRMANENTUL

Ai ḑis sa fiu, şi éttŏ la-omnipotenta ţi voce
Din planul Presciinţei extinsu-m'am cà domă
La sântul tabernacol, nemarginitul templu!
Ţessutu-s'a 'npregiuru'mi catenă-adamantină
Prin quare se ţin tóte; — şi m'a încins tăria.
În tot nemărginitul, în multul 'nalt de ape
Mai sus de quât Zenithul, mai jos de quât Nadirul

www.dacoromanica.ro

Sub talpele'ţi divine ai ḑis să fiu tarie
Şi solidar cu tóte. — Chiematu-m'ai pe nume
Şi firmanent 'mĭ-aĭ ḑis.
D'assupră'mi ascindurŏ cà spirit ape vergini,
Şi quâte se nuntirŏ sub mine descindurŏ
Să fiă fecundate.
In miḑlocul lor, Dómne, m'ai rotunḑit cà domă,
Şi ceru è al meu nume,
Coprinsul fărŏ margini omnipotinţei Talle.
Te bucură, Eterne! Princip al Frumuseţei!
Quŏcĭ opera 'ti è mare; s'o recunosci de bună.

Se face iarŏ séră, se face diminétă;
Ai Historieĭ Angeli, în deltele eterne
Inscrieţi ḑioa-a doa.
Glorificaţi pe Domnul, quŏ sânt e al Lui nume

III

APELE

Vocea Domnului peste ape,
Peste ape gloria Lui.

Puteri priordiale, principe, Eloimi,
La nuntă, la creare sculati! suntem chiemate;
Prunci-angeli ai Recórei cu arrip' diaphane
Lucide cà-adamantul,
Formaţi-vĕ în roă, din roă 'n picături,
Din picături 'n plóie, cântaţi şi trageţi danţul,
Descindeţi si risorgeţi, formaţi fontân' pîraie,
Luaţi cursul în rîuri, systeme, congregaţii,

www.dacoromanica.ro

Împleţi şi vălli ş'abysuri, şi Mări, pelage tote,
Formaţi de ocëane catena prelungită,
Si trageţi, trageţi hora; încingeţi tot pământul
Scăldaţi'l, fecundaţi'l;
Din sînul vostru étto'l quŏ esse cà Mirésă
Din nuptialĕ baie.
S'aude-al picăturei încântătorul timbru
Cà adamantine córde de vênt înfiorate;
Fontâne, sorginţi vergini, uniţi susurul vostru
Cu-a rîului murmură, cu uetul cascadei,
Cu spumegosul gemet fugóselor torrente,
Cu gravul fiisv al Marii, s'al valurilor muget,
Pangosmie-harmonie!

Să lăudăm pe Domnul din quelle pré înalte
Şi quelle mai profunde!
Cà tunetu-a lui voce resună peste ape;
A ḑis, şi éttŏ suntem.
Quât è de bine, Dómne, quând tu ḑici cŏ è bine!

Appari cà o mirésă, o Mater Terră sacră,
Prepară-te de nuntă;
Pe creştetul tĕu pune a munţilor coróną,
Plini d'aur, de rubine, smeralde, hyacinthe,
Sarphire, adamante, de 'ntregele'ţi tesauri.
Ai munţilor 'nalţi cedri, dumbravele-ebenine
Şi fructidorii arburi adorni de multa flóre
Sunt brunele'ţi cosiţe, regala'ti capellură,
Aromele lor tóte, cosmeticele talle.
Să înfloréscă pomii, sa'şi dea alle lor fructe,

www.dacoromanica.ro

Să germine 'n tot locul și hérba ș'ori-que plantă,
Desvólte-se ori-que flóre, resfire-se mirosul
S'adórne, să profume talamul tĕu de nuntă;
Și așternutul candid amorurilor talle
Intindă-se 'n tapete, archetype modele
De ori-que țessĕtură, de ori-que adornare.
Ai grațielor Angeli, formați cununi, festóne
Spre marea serbĕtóre.

Cântati, flori, bucuria, și laudați pe Domnul
Pe idioma vóstră, vĕ exalați profumul
Spre ceruri cà thĕmîie. Formați sublime-accorduri,
Harmonie d'arome.

Natura este 'n nunta, serbare-universalĕ.
La germinare plante ș'eternă propagare,
Pe generi, și pe speții vĕ dați a vóstre fructe
Cu propria semênță, ș'a lumii abondanță;
Glorificați pe Domnul qu'aroma vĕ è hymnul
Și sacrificiu fructul.
Eternul se complace în existenta vóstră,
Contêmplă, — si è bine!

Si iar sa face séră, și iarĕși diminéță
In deltele etêrne se 'nscrie dioa-atreia

IV
ASTRELE

A ḑis și éttŏ suntem luminători ai lumii.
Strălucitóre Heliu, sori, principi de lumină,
Focare archicentre de rade, de splendóre.
Planeți, astre, lucéferi, systeme de lumină
Să lăudăm pe Domnul!

www.dacoromanica.ro

Spre luminarea ḑillei, spre luminarea nopţii
In firmanent ne pusse drept candele de aur
In templu sĕu quel mare,
A fi imagini ênsusi nespusei lui splendóre :
Representaţi pe Domnul, narraţi a lui putere
Şi gloria'i divină prin legea que vĕ pusse.
Lumina vĕ è vocea, prin ea vorbiţi vederii ;
In cursul periodicu vĕ exprimati cuvêntul,
Distingeti între vară, distingeti între iarnă,
La timpi, la anni, la ḑille fiţi semne nemutabili ;
Aqueasta vĕ è legea.
Armatelor de stelle, străbateţi firmanentul,
La veghiele vóstre glorificaţi pe Domnul,
In tot nemărginitul, fiţi echo l'a lui voce,
Quŏci dice : *quŏ è binc.*
Se face iarŏ séră, se face diminéţă ;
In tablele eterne se 'nscrie dioa-a patra.

V

PESCI SI PASERILE

A Domnului iar voce resună peste ape,
Şi aerul şi Marea se împle de viaţă.
Dau ramuri ziphyte, polypii iau simţire,
Se împle tot abysul, coprinsele marine
De lucitorul nacru, de candidele perle,
De rumenul coralliu.
Innótă pesci 'n ape, în aer passeri svólă,
Şi bine-cuvêntate d'omnipotentă voce,
Tresar de bucurie, celebră fiă-quare
Amorurile salle,

www.dacoromanica.ro

Spre-eterna propagare şi varia 'mmulţire
De generi şi de specii.
Cântaţi, din arrip' bateţi, fiinţe svolătóre,
'Naltaţi la ceruri hymnul prin cântecele vóstre;
Voi notători assemeni jucati-vĕ în ape,
Împleti coprinsul Mării, câmpiele-etherii;
Sunt bine-cuvêntate a vóstre tinereţe
Şi candide fiori.
L'aspectul vostru Domnul, exclamă, quŏ *è bine.*

Şi vine iarŏ séra, se face diminéţă,
Se 'ncheie ḑioa-a cincia.

VI

ANIMALELE PAMENTULUI

La viaţă, la lumină, în sus ori-que sufflare,
Luaţi formele vóstre dela insectu şi verme
Şi pîn' la patrupede que pasceţi câmpi, dumbrave,
Si pînŏ la selbatici alle pădurii fére;
Eşiţi perechie tóte în masculi şi în femini;
Serbaţi nuntele vóstre, vĕ propagaţi în secoli
Pe generi şi pe speçii, vĕ reproduceţi semeni,
Vĕ daţi căldură, lapte progeniturei vóstre,
Nutriţi, vĕ cresceţi puii que îşi astéptă cibul
Ântêiu la sînul vostru, ş'apoi la al Naturei
Ospeţu universale que 'ntinde Provedinţa
La tot que è viaţa, la tótă resufflarea.
S'a pus şi voĕ lege, urmaţi dup'a ei voce,

www.dacoromanica.ro

Vĕ îmmulţiţi şi cresceţi, glorificaţi pe Domnul
In varii idiome dupŏ natura vóstră,
Quŏci bine-cuvêntate, aveţi o Provedinţă
Que'şi place să vĕ ţiiă, si dice quŏ è bine.

Cap d'operă la tóte, la vocea omnipotente,
Drept în picióre Omul appare cà un rege;
Contêmplă universul, cer, sóre, lună, stelle,
Si par' quŏ va să svóle, în sus să'şi ia avêntul.
Se uită înpregiuru'şi, contêmplă munţi, văi, câmpuri,
Şi tot quare germină, şi tot quare resuffiă;
Şi flori şi passerelle, şi arburi ş'animale,
Şi tot que este 'n mare şi tot que svólă 'n aer;
Din tóte Omul simte mysteriósa voce
Que'i spuue quŏ è typul, imaginea divină.
Contêmplă, se contêmplă si Ḑeul cà şi Omul:
In sus se uită unul, ardică la cer fruntea,
Umana-intelligenţă simte pe ḑeu în sine,
Iar Creatoru 'şi vede în Om assemenarea,
Şi se dilectă 'ntr'ênsul. — « Creat'ammu pe Om, ḑice
« Imagine divină, assemenarea nóstră.
« Ve îmmulţiţi si cresceţi, şi dominaţi pĕmêntul,
« Vĕ bucuraţi de dênsul, a vóstră-avere este,
« Al vostru heritagiu; şi tot que è pe dênsul
« De domni să vĕ cunóscă.»
Ci rege peste tóte, de que Omul è singur
Quând tot quare viaḑă şi simte şi se mişcă
Işi are si soçia? — Tot animalul este
Un individ în parte, perechie doĕ corpuri,
Iar Omul è androgyn, consórtea lui è 'ntr'ênsul

www.dacoromanica.ro

In sînul seu o pórtă, la inimă'i palpită
Ş'o simpte quŏ viaţă. — Bărbatul şi Femeea
E *Ellu* şi *Ea* 'npreună, aqueeaşi creatură,
Acellaşi corpu şi carne,
Vivificaţi d'un sufflet, trăind aqueeaşi viaţă.
Amorul lor nu este unirea întêmplării
Attracţia que trage pe vită către vită;
E 'naltul suveranul amor al Provedinţei
Seraphică ardóre que sufflete mărită
Ş'aquì transpare Ḍeul.
Inalta Beatitute vĕḍendu'şi a sa faptă
Intr'ênsa se dilectă, ş'exclamă: *bine-fórte*!
Se face iarŏ sĕră, se face diminéţă
In deltele eterne se 'nscrie ḍioa a şésea;
Si' ndata Creatorul, reintră în repaos.

VII

Qnât esci de mare Dómne! şi quât de admirabili
Sunt operele Talle!
Glorificaţi pe Domnul, Puteri, Eleimi, Angeli,
In harpele Seraphici cântaţi pré-înălţaţi'l;
In cer şi pretutindeni resune; osană!
Lumină, întunerecu, puteri şi elemente,
Sori, astre şi lucéferi, resune firmanentul
De laudele vóstre.
Pamênte, trage danţul în cercul horei talle;
Şi tot que este asupra'ţi arḍice a sa voce
Şi rugă către ceruri. — Ai munţilor nalţi cedri,
Plecaţi al vostru creştet, vĕ înclinaţi, o arbori,

www.dacoromanica.ro

Şi plante quâte sunteţi, verdéţă, pom, şi flóre,
'Nalţaţi profumul vostru.

Tot que viaţa 'n Mare şi tot que svólă 'n aer
Şi pre pământ se mişcă, şi Omu şi animale
Pe idioma vóstră, pe limba'şi fiă-quare
Uniţi vocile vóstre, şi Cerul şi Paměntul
Resune *osană!*

Materie şi Minte, cântaţi lauda mare
Cântarea Creaţiunii, Panhymniul Fiinţei!
Cântaţi ḑioa a şéptea a Domnului ḑi sântă:
Sânt, sânt, sânt este Domnul, Omnipotent Eternul!
Plin este Timpul, Locul, plin Cerul şi Pamêntul
De gloria'i divină!

www.dacoromanica.ro